

¿DIÀLEG O CONFLICTE ENTRE CIVILITZACIONS?

En aquest article publicat a la revista *Claves de Razón Práctica* el catedràtic de filosofia Jacobo Muñoz realitza, a partir d'un anàlisi de la situació i de l'evolució de l'ordre mundial actual, una defensa de la necessitat d'establir un diàleg entre civilitzacions.

La tendència a la dualització dels principals aspectes del món, a pensar el món en clau bipolar que històricament ha caracteritzat a la humanitat es reflexa, avui en dia, en la divisió econòmica del món que es correspon a una divisió cultural entre Occident i Orient, en que, davant d'un pretès universalisme dels valors i d'allò que representa Occident se situaria una varietat de civilitzacions sense cap nexa aparent.

Amb la fi de la Guerra Freda, i al contrari del que molts analistes pensaven, s'ha produït una expansió dels conflictes ètnics i religiosos que ha coincidit amb un ressorgiment de la religió vinculada a la lluita política.

En aquest nou context, Samuel Huntington va formular la seva coneguda teoria del "xoc de civilitzacions" segons la qual en el nou ordre mundial existeix una situació de confrontació entre set o vuit civilitzacions que reaccionen a les forces integradores representades per la globalització refermant les seves cultures i identitats. Per a Huntington el món es troba dividit entre Occident com a força civilitzadora dominant i la resta de civilitzacions.

D'altra banda, Huntington rebutja la possibilitat de que Occident renunciï a la seva pretesa superioritat cultural i als seus intents de fer-la universal. Aquesta actitud és vista com a negativa per a l'autor de l'article que aposta per un diàleg entre les diferents civilitzacions el que, necessàriament, ha d'implicar la renúncia a imposar la pròpia cultura com a universal i la igualtat entre tots els dialogants. Alhora, el respecte als drets humans i el desenvolupament econòmic també són dues condicions imprescindibles perquè es produeixi aquest diàleg entre iguals.

Per altra part, Jacobo Muñoz aposta per una aliança entre els diferents pobles basada en valors que considera realment universals i al marge de qualsevol temptació colonitzadora o etnocèntrica: la democràcia, l'imperi de la llei, els drets humans i les llibertats fonamentals que, a més, s'ha de construir sobre la base de la interculturalitat.

Finalment, l'autor de l'article defensa aquesta interculturalitat, ja existent històricament a Occident, com a espai de convivència en que tots els éssers humans poden desenvolupar-se tal i com són i relacionar-se entre ells, a la vegada que aprenen a compartir aquest espai.